

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL O. U. SKUNDO**

2023 m. gegužės d. Nr. S- (7-2023/46)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Jurgitos Narkevičiūtės, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo O. U. (toliau – Pareiškėjas) 2023-03-04 skundą (patikslintą 2023-03-06) dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2023-02-14 sprendimo Nr. 331-50705 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Inspekcijos atstovas U. K. 2023-03-28 posėdyje nuotoliniu būdu dalyvavo, Pareiškėjas nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjo 2023-02-03 Prašymą gražinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį nusižengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-111079 (toliau – prašymas), skundžiamu sprendimu nusprendė negražinti Pareiškėjui 560,40 Eur permokos, nes valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų ir (ar) kitų įmokų, privalomų sumokėti į VMI biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, apskaitoje nėra permokos.

Sprendime nurodyti ir papildomi sprendimo priėmimo motyvai: apie Inspekcijoje gautus vykdomuosius raštus ir jų pateikimą Pareiškėjui buvo atsakyta 2022-10-12 raštu Nr. RM-32325. Rašte buvo nurodyta, kad pagal vykdomuosius raštus permokėtų sumų nėra, o pateikus teismo sprendimą, jog priteista konkreti suma turėtų būti gražinta, prašymas galėtų būti nagrinėjamas iš naujo. Paaiškinta, kad Inspekcijoje 2019-12-23 buvo gautas 2019-12-18 vykdomasis raštas civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 dėl 560,40 Eur suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimo ir 2021-05-13 gautas Kauno apylinkės teismo Jonavos rūmų 2021-05-10 vykdomasis raštas byloje Nr. A2-19774-217/2020 dėl 894,97 Eur antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimo, kurie vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 638 straipsnio 2 dalimi bei 650 straipsnio 1 dalimi, 2022-03-07 perduoti vykdyti antstolei. Pareiškėjas į Inspekcijos biudžeto surenkamąją sąskaitą 2022-04-01 sumokėjo bendrą 1875,41 Eur sumą (įmokos kodu 5661), iš kurios dalis buvo įskaityta prievolėms pagal nurodytus vykdomuosius raštus padengti, tai yra vykdomieji raštai dėl 560,40 Eur ir 894,97 Eur buvo įvykdyti, o apie sumokėtą įmoką išieškojimą vykdanči antstolė buvo informuota 2022-04-27 raštu. Atsižvelgiant į tai, kad pagal vykdomuosius raštus permokėtų sumų nėra, teismo nutartis, įpareigojanti Inspekciją gražinti Pareiškėjo sumokėtas sumas nepateikta (Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų 2022-09-23 nutartimi Pareiškėjo prašymas atmestas), todėl, pasak Inspekcijos, gražinti prašomą sumą nėra teisinio pagrindo.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos Sprendimu ir teigia, kad jame nurodyti klaidingi motyvai, jis yra neteisingas, nepagrįstas ir prieštarauja įstatymui, nes Inspekcija visas aplinkybes nustatė priešingai nei yra iš tikrųjų. Inspekcija neįvertino Pareiškėjo jau beveik metus teikiamų duomenų, neteisingai nustatė faktines bylos aplinkybes bei netinkamai aiškino ir taikė procesines teisės normas, reglamentuojančias įrodinėjimo procesą, vykdomųjų raštų pateikimą priverstiniam išieškojimo vykdymui.

Pareiškėjas nurodo, kad ginčas pagal jo ieškinį atsakovei D. Y. dviejų instancijų teismuose tęsėsi daugiau kaip 3 m. ir tai nurodyta Pareiškėjo prie prašymo pateiktoje Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų 2022-09-23 nutartyje civ. byloje Nr. 2VP-21280-347/2022. Pareiškėjas nurodo, kad 2020-07-29 civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 buvo atnaujintas procesas, todėl ir buvo išduoti 2 vykdomieji raštai: Nr. 2-144-347/2019 dėl 560,40 Eur skolininkei D. Y. valstybės suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimo ir Nr. A2-19774-217/2020 dėl 894,97 Eur (560,40 Eur (valstybė šias išlaidas patyrė civ. byloje Nr. 2-144-347/2019)+145,57 Eur +189 Eur) skolininkei D. Y. valstybės suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimo.

Pareiškėjas pateikė Inspekcijai prašymą, kuriame prašė grąžinti jam 560,40 Eur sumą, kurią jis 2 kartus yra sumokėjęs 2022-04-01 už skolininkei D. Y. valstybės suteiktą antrinę teisinę pagalbą. Inspekcija skundžiamame sprendime netinkamai nusprendė negrąžinti šios sumos, teigdama, kad permokos nėra. Pareiškėjas nurodo, kad jis 2022 m. kovo mėn. pabaigoje Inspekcijos telefonu pasidomėjo, koks yra jo įsiskolinimas valstybės naudai, jam buvo pranešta, kad jo įsiskolinimas yra 1875,41 Eur, šią sumą jis ir sumokėjo 2022-04-01, patikėjęs Inspekcijos klaidingai nurodyta suma.

Pareiškėjas teigia, kad Inspekcija Sprendime nurodo klaidingus permokos negrąžinimo motyvus. Nors teigiama, kad pagal vykdomuosius raštus permokėtų sumų nėra, tačiau Pareiškėjas, remdamasis Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų 2022-09-23 nutartimi civ. byloje Nr. 2VP-21280-347/2022, įrodo, kad yra priešingai, nes nutarties motyvuojamojoje dalyje yra nustatyta, jog pagal 2019-12-18 ir 2020-04-14 vykdomuosius dokumentus 560,40 Eur sumos išieškojimas nebuvo vykdomas. Pareiškėjas teigia, kad pagal vykdomąjį raštą civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 buvo priverstinai išieškoma 560,40 Eur suma, o pagal vykdomąjį raštą Nr. A2-19774-217/2020 išieškoma 894,97 Eur suma, kurios 1 iš 3 dėmenų yra ta pati 560,40 Eur suma. Pareiškėjas teigia, kad Kauno apygardos teismui 2020-07-29 nutartimi civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 atnaujinus procesą, visi iki 2020-07-29 ginčo byloje teismų priimti sprendimai yra atšaukiami, o, vykdomajame rašte Nr. A2-19774-217/2020 esantis simbolis „A“ reiškia, kad vykdomasis raštas yra priimtas jau atnaujintoje byloje. Pareiškėjo teigimu, Sprendimo teiginys, kad vykdomieji raštai dėl 560,40 Eur ir 894,97 Eur buvo įvykdyti tinkamai, yra klaidingas ir savo pozicijai pagrįsti Pareiškėjas remiasi ta pačia Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų 2022-09-23 nutartimi civ. byloje Nr. 2VP-21280-347/2022, kurios motyvuojamoje dalyje yra jau nustatyta, jog pagal 2019-12-18 ir 2020-04-14 vykdomuosius raštus 560,40 Eur sumos išieškojimas nebuvo vykdomas. Pareiškėjas nurodo, kad iš šios nutarties matyti, kad jo prašymas buvo atmestas tik todėl, kad pagal 2019-12-18 ir 2020-04-14 vykdomuosius raštus 560,40 Eur sumos išieškojimas nebuvo vykdomas.

Remdamasis aptartais motyvais, Pareiškėjas prašo Inspekcijos sprendimą panaikinti bei grąžinti jam 560,40 Eur permoką.

Pareiškėjas pateikė Komisijai patikslintą 2023-03-13 prašymą (teigiama, kad šis prašymas buvo pateiktas reaguojant į elektroniniu paštu 2023-03-10 gautą Nepriemokų administravimo departamento direktorės Džiugintos Balčiūnienės raštą (toliau – Raštas). Prašyme teigiama, kad Rašte neteisingai nurodyta, jog pagal vykdomuosius raštus buvo vykdomas išieškojimas dėl 560,40 Eur bei 894,97 Eur (560,40 Eur (valstybė šias išlaidas patyrė civ. byloje Nr. 2-144-347/2019)+145,57 Eur+189 Eur) sumų. Teigiama, kad tos pačios sumos išlaidų iš Pareiškėjo išieškojimas valstybės naudai dėl skolininkei D. Y. suteiktos vienos antrinės teisinės pagalbos yra neteisėtas. Pareiškėjas teigia pavargęs Inspekcijai rašinėti beveik metus ir nurodytu telefonu domėtis dėl 560,40 Eur permokos grąžinimo.

Visagino valstybinės mokesčių inspekcijos skyriaus viršininkė Pareiškėjui 2022 m. rugsėjo mėn. pasiūlė kreiptis dėl dokumento išdavimo dėl 560,40 Eur permokos gražinimo į teismą. Pareiškėjas 2022-09-20 pateikė teismui prašymą „Dėl pakartotinai sumokėtų 560,40 Eur lėšų sugražinimo atgal“. Į šį prašymą Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmai civ. byloje Nr. 2VP-21280-347/2022 priėmė 2022-09-23 nutartį, kuri yra įsiteisėjusi bei kurios motyvuojamosios dalies paskutinėse pastraipose aiškiai yra nustatyta, jog Kauno apylinkės teismas išdavė 2 vykdomuosius raštus: 2019-12-18 ir 2020-04-14 išieškoti 560,40 Eur teisinės pagalbos išlaidų iš Pareiškėjo, tačiau pati Inspekcija 2020-04-28 raštu Nr. (23.25-8) RNAV-3791 teismui gražino šiuos abu vykdomuosius raštus neįvykdytus. Pareiškėjas nurodo, kad 2022-09-23 Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų civ. bylos Nr. 2VP 21280-347/2022 nutarties motyvuojamojoje dalyje yra klaidingai nustatyta, kad Kauno apygardos teismas 2021-07-29 nutartimi atnaujino procesą ginčo byloje, nes Kauno apygardos teismas 2020-07-29 nutartimi atnaujino procesą ginčo byloje, todėl iki 2020-07-29 priimti ginčo byloje įsiteisėję procesiniai sprendimai nustoja galioti.

Pareiškėjas teigia, kad tik pagal 2021-05-10 vykdomąjį raštą jis turėjo pareigą sumokėti 894,97 Eur (560,40+145,57+189), nes nutarties 33 punkte yra nustatyta, kad 560,40 Eur valstybės suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidos buvo patirtos civ. byloje Nr. 2-144-347/2019. Remdamasis išdėstytomis aplinkybėmis, Pareiškėjas prašo perduoti patikslintą jo prašymą nagrinėti Y. N., su kuria 2023-03-13 pokalbio telefonu metu Pareiškėjas sutarė, kad Y. N. toliau kuruos 560,40 Eur permokos gražinimo Pareiškėjui klausimą. Taip pat Pareiškėjas prašo remtis visa jo anksčiau pateikta medžiaga ir gražinti permoką.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo 2023-03-04 skundas (patikslintas 2023-03-06) tenkintinas iš dalies ir Pareiškėjo prašymas gražinti mokesčio permoką perduotinas Inspekcijai nagrinėti iš naujo, Pareiškėjo 2023-03-13 patikslintas prašymas paliekamas nenagrinėtinu.

Ginčas byloje tarp šalių yra kilęs dėl Inspekcijos Sprendimo, kuriuo Pareiškėjui atsisakyta gražinti 560,40 Eur permoką, nes valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų ir (ar) kitų įmokų, privalomų sumokėti į VMI biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, apskaitoje nėra permokos. Inspekcijos teigimu, Pareiškėjas į Inspekcijos biudžeto surenkamąją sąskaitą 2022-04-01 sumokėjo bendrą 1875,41 Eur sumą (įmokos kodu 5661), iš kurios dalis buvo įskaityta prievolėms pagal vykdomuosius raštus padengti. Tai yra 2019-12-23 gautas Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų 2019-12-18 vykdomasis raštas civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 dėl 560,40 Eur suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimo ir 2021-05-13 gautas Kauno apylinkės teismo Jonavos rūmų 2021-05-10 vykdomasis raštas byloje Nr. A2-19774-217/2020 dėl 894,97 Eur antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimo buvo įvykdyti. Todėl Inspekcija laikosi pozicijos, kad pagal vykdomuosius raštus permokėtų sumų nėra, o teismo nutartis, įpareigojanti Inspekciją gražinti Pareiškėjo sumokėtas sumas, nepateikta (Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų 2022-09-23 nutartimi Pareiškėjo prašymas atmestas). Todėl, pasak Inspekcijos, Pareiškėjo prašomą permoką gražinti nėra teisinio pagrindo.

Pareiškėjas laikosi pozicijos, kad jis, pateikdamas Inspekcijai vykusio civilinio ginčo su D. Y. procesinius sprendimus, įrodė, kad 560,40 Eur sumą yra sumokėjęs be teisinio pagrindo, todėl ši suma Pareiškėjui turi būti gražinta. Pasak Pareiškėjo, vykdomasis raštas civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 buvo išduotas 560,40 Eur sumai. Vėliau šioje civilinėje byloje buvo atnaujintas procesas, todėl teismo sprendimas, kurio pagrindu buvo išduotas šis vykdomasis dokumentas, neteko galios. Vėliau atnaujintoje civ. byloje Kauno apygardos teismui 2021-04-22 priėmus galutinį procesinį sprendimą, juo iš Pareiškėjo buvo priteista 894,97 Eur antrinės teisinės pagalbos išlaidų suma, į šią sumą įėjo 560,40 Eur teisinės pagalbos išlaidų suma, kurią D. Y. buvo patyrusi pirminio teismo proceso metu, taip pat papildoma teisinės pagalbos išlaidų suma, kuri buvo patirta atnaujintoje civ. byloje. Todėl Pareiškėjui sumokėjus sumas pagal abu vykdomuosius raštus, 560,40 Eur suma (kuri nurodyta kaip išieškotina abiejuose vykdomuosiuose raštuose), ji yra sumokėta be pagrindo, todėl turi būti gražinta Pareiškėjui.

Komisija pažymi, jog mokesčių permokų grąžinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai. Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Inspekcijos ir muitinės, sumos pirmiausia yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų atitinkamai Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės, mokestinei nepriemokai padengti atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. To paties straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas įskaičius mokestinei nepriemokai padengti, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu. <...> Mokesčių administratorius turi teisę patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Jei mokesčių administratorius nustato, kad prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, jis ne vėliau kaip per 10 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos nurodo mokesčių mokėtojui pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato jų pateikimo terminą.

Prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas užpildymo, pateikimo ir atitinkamų sumų grąžinimo tvarką detalizuojančių Taisyklių 15 punkte nurodyta, kad prašymui išnagrinėti ir sprendimui priimti mokesčių mokėtojas turi pateikti papildomus dokumentus ar duomenis (pavyzdžiui, PVM sąskaitas faktūras, prekių pirkimo–pardavimo sutartis, teismo nutartis, mokėjimo dokumentus (mokėjimo nurodymas, mokėjimo pavedimas, debeto pavedimas, mokėjimo kvitas, atsiskaitomasis čekis), muitinės dokumentus, nepateiktas už praėjusius laikotarpius pirmines ar patikslintas mokesčių deklaracijas, valstybės (savivaldybės) institucijų (įstaigų) pažymas, kredito įstaigose laikomų piniginių lėšų sąskaitų išrašų kopijas, įgaliojimą (jo kopiją), atstovavimą patvirtinančią dokumentą (jo kopiją), paveldėjimo teisės liudijimą (jo kopiją) ir kt.), pagrindžiančius Inspekcijos administruojamų mokesčių ar baudų už administracinę nusizengimą permokos (skirtumo) susidarymą ir (arba) patvirtinančius Inspekcijos neadministruojamų mokesčių, baudų, paskirtų pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ir kitų įmokų sumokėjimą ar nepagrįstai išieškotas sumas <<...>>. Mokesčių mokėtojas gali papildomus dokumentus ar duomenis pateikti kartu su prašymu.

Sistemiškai aiškinant aukščiau aptartą teisinį reglamentavimą, konstatuotina, kad mokesčio permoka (skirtumas) mokesčių mokėtojui grąžintina tuo atveju, jeigu mokesčių mokėtojas pagrindžia, kad mokesčio permoka (skirtumas) yra realiai susidariusi ir mokesčių mokėtojas neturi nepriemokų, kurioms padengti ši permoka pirmiausia ir turi būti panaudota.

MAĮ 2 straipsnio 12 dalis apibrėžia mokesčio permokos sąvoką, nurodydama, kad mokesčio permoka yra mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma, t. y. suma, kurios mokesčių mokėtojas neturėjo (neturi) pareigos mokėti pagal teisės aktų reikalavimus.

Taigi mokesčių mokėtojui tenka pareiga Taisyklėse nurodytais ir kitais leistiniais įrodymais pagrįsti (įrodyti), kad prašomą grąžinti sumą jis yra sumokėjęs be teisinio pagrindo. Ginčo situacijoje nustatyta, kad Panevėžio apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai 2019-12-18 raštu Nr. 2-144-347/2019 Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmai pateikė 2019-12-18 vykdomąjį raštą civ. byloje Nr. 2-144-347/2019. Vykdomajame rašte nurodyta, kad išnagrinėjęs civ. bylą pagal Pareiškėjo ieškinį atsakovei D. Y., teismas nusprendė iš Pareiškėjo priteisti valstybei 560,40 Eur atsakovei suteiktos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidas (sprendimas įsiteisėjo 2019-12-12). Kauno apygardos teismas 2020-07-29 nutartimi civ. byloje Nr. A2-1163-924/2020 atnaujino procesą civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 pagal Pareiškėjo ieškinį atsakovei D. Y.. Atnaujintoje civ. byloje Kauno apygardos teismas 2021-04-22 priėmė galutinį procesinį sprendimą – nutartį, kuria taip pat išsprendė bylinėjimosi paskirstymo klausimą, tai yra priteisė iš Pareiškėjo 894,97 Eur valstybės garantuojamos antrinės teisinės pagalbos išlaidas. Nutarties 33 punkte nurodyta, kad 560,40 Eur išlaidos buvo patirtos civ. byloje Nr. 2-144-347/2019, kitos išlaidos buvo patirtos atnaujinus procesą byloje, tai yra 145,57 Eur išlaidos patirtos I-osios instancijos teisme dėl atsakovei teiktos antrinės teisinės pagalbos ir 189 Eur išlaidos patirtos už apeliacinio skundo parengimą, viso 894,97 Eur. Šio procesinio sprendimo pagrindu 2021-05-13 gautas Kauno apylinkės teismo Jonavos rūmų 2021-05-10 vykdomasis raštas byloje Nr. A2-19774-217/2020 dėl 894,97 Eur antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimo.

Pasisakant dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo, paminėtina, kad išduotas vykdomasis raštas yra dokumentas, kuris turi būti vykdomas, t. y. vykdomasis raštas tampa vykdomuoju dokumentu, oficialiu teismo ar kitos institucijos arba pareigūno išduotu dokumentu, kuriuo remiantis atliekami vykdymo veiksmai ((duomenys neskelbtini) 587 straipsniai). Vykdomieji raštai išduodami įsiteisėjus vykdytinam teismo sprendimui ((duomenys neskelbtini) straipsnio 1 dalis) o toks dokumentas, atitinkantis (duomenys neskelbtini) straipsnio reikalavimus, negali būti tikslinamas ar naikinamas, jo panaikinimui nėra numatyta jokia speciali procedūra. Tačiau paminėtina ir tai, kad vieninteliu vykdomojo rašto naikinimo pagrindu gali būti teismo sprendimo ar nutarties, pagal kurį vykdomasis raštas išduotas, panaikinimas ar pakeitimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015-11-04 nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-587-687/2015). Ginčo atveju nustatyta, jog Kauno apygardos teismas 2020-07-29 nutartimi civ. byloje Nr. A2-1163-924/2020 atnaujino procesą civ. byloje Nr. 2-144-347/2019 pagal Pareiškėjo ieškinį atsakovei D. Y., procesinis sprendimas, kurio pagrindu buvo išduotas 2019-12-18 vykdomasis raštas civ. byloje Nr. 2-144-347/2019, buvo pakeistas. Po pakartotinio civ. bylos nagrinėjimo Kauno apygardos teismas 2021-04-22 nutartimi šalia kitų išnagrinėtų dalykų iš naujo išsprendė išlaidų paskirstymo klausimą ir šios nutarties pagrindu buvo išduotas 2021-05-10 vykdomasis raštas, kuris buvo pateiktas Inspekcijai. Komisijos vertinimu, aptartos aplinkybės sudaro pagrindą nesutikti su Inspekcijos pozicija, kad Pareiškėjo 2022-04-01 sumokėtų lėšų dalis buvo pagrįstai įskaityta išieškotinioms sumoms pagal 2019-12-18 ir 2021-05-10 vykdomuosius raštus padengti, o permokos buvimas ar nebuvimas ginčo situacijoje yra sietinas tik su teismo priimta nutartimi dėl prašomos sumos grąžinimo. Nors vykdomasis raštas yra teismo išduodamas oficialus dokumentas, kurio teisėtumo kontrolė priklauso išimtinai teismo kaip institucijos, vykdančios teisingumą, kompetencijai, o antstoliui (ar mokesčių administratoriui) nesuteikta teisė vertinti vykdomojo rašto teisėtumą, tačiau, Komisijos vertinimu, vien tik tai, jog Inspekcijai buvo pateikti 2 vykdomieji dokumentai nesudaro pagrindo pripažinti, jog Pareiškėjas pagal juos lėšas sumokėjo pagrįstai ir tokioje situacijoje permoka negali būti susidariusi. Tokios pozicijos teisingumą, Komisijos vertinimu, paneigia tai, jog Pareiškėjo lėšų mokėjimo momentu (2022-04-01) 2019-12-18 vykdomojo rašto pagrindu buvęs Kauno apylinkės teismo Kėdainių rūmų 2019-11-19 sprendimas buvo pakeistas ir šioje civ. byloje priimto galutinio procesinio Kauno apygardos teismo 2021-04-22 procesinio sprendimo pagrindu buvo išduotas 2021-05-10 vykdomasis raštas, todėl 2019-12-18 vykdomasis raštas negalėjo būti vykdomas. Paminėtina ir tai, jog Kauno apylinkės teismas 2022-09-23 nutartyje civ. byloje Nr. 2VP-21280-347/2022 nurodė, kad Inspekcija 2020-04-28 raštu Nr. (23.25-08)RNAV-3791 grąžino teismui 2019-12-18 vykdomąjį raštą neįvykdytą, todėl, teismo vertinimu, pagal išduotus vykdomuosius raštus 560,40 Eur sumos išieškojimas nebuvo vykdomas. Taip pat iš Pareiškėjo pateiktos informacijos nustatyta, kad galutinė iš Pareiškėjo pagal 2021-05-10 vykdomąjį raštą išieškotina išlaidų suma apima ir 2019-12-18 vykdomajame rašte nurodytą 560,40 Eur sumą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad minėtos aplinkybės patvirtina, kad Pareiškėjas, atlikdamas 2022-04-01 mokėjimą, kurio dalis buvo įskaityta įsiskolinimui pagal 2 vykdomuosius dokumentus padengti, 560,40 Eur sumą sumokėjo 2 kartus. Taisyklių 15 punktas apibrėžia pavyzdinį dokumentų (informacijos), kuriais grindžiamas mokesčio permokos realumas, sąrašą, todėl ginčo situacijoje Pareiškėjui pakankamais įrodymais pagrindus poziciją, kad 560,40 Eur sumą jis sumokėjo nesant teisinio pagrindo, reikalavimas iš Pareiškėjo pateikti atskirą teismo procesinį sprendimą dėl šios sumos grąžinimo yra perteklinis, neatitinkantis protingumo ir teisingumo kriterijų. Įvertinusi aptartas aplinkybes, Komisija laikosi pozicijos, kad Inspekcijos Sprendimas, kuriuo atsakyta grąžinti mokesčio permoką Pareiškėjui, naikintinas ir Pareiškėjo prašymas grąžinti mokesčio permoką perduotinas Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Kaip jau aptarta sprendime, mokesčių administratorius, prieš grąžindamas mokesčių mokėtojo prašomą grąžinti mokesčio permoką, turi įsitikinti, ar prašoma grąžinti mokesčio permoka yra faktiškai susidariusi, taip pat įsitikinti ar nėra teisinio pagrindo turimą permoką (skirtumą) įskaityti kitoms nepriemokoms padengti (MAĮ 87 straipsnio 1 dalis). Nors, Komisijos nuomone, nustatyta ginčo situacija atitinka permokos susidarymo sąlygas (MAĮ 2 straipsnio 12 dalis), tačiau

Inspekcija, priimdama skundžiamą sprendimą, nesprendė klausimo dėl to, ar nėra teisinio pagrindo taikyti MAĮ 87 straipsnio 1 dalies nuostatas, todėl Inspekcija turi šias aplinkybes įvertinti pakartotinio Pareiškėjo prašymo nagrinėjimo metu.

Pareiškėjui taip pat paaiškintina, kad šio ginčo atveju Komisija jai MAĮ apibrėžtose kompetencijos ribose (MAĮ 2 straipsnio 22 dalis, 151 straipsnis) nagrinėja tik Pareiškėjo prašomos gražinti permokos susidarymo realumą bei mokesčių administratoriaus sprendimo negražinti šios permokos pagrįstumą bei teisėtumą, todėl neturi pagrindo nagrinėti Pareiškėjo patikslinto 2023-03-13 prašymo dėl elektroniniu paštu 2023-03-10 gauto Nepriemokų administravimo departamento direktorės V. A., todėl jis paliekamas nenagrinėtinu.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 151 straipsnio 1–3 punktais, 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a :

1. Panaikinti Inspekcijos 2023-02-14 sprendimą Nr. 331-50705 ir perduoti Pareiškėjo prašymą gražinti mokesčio permoką Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

2. Pareiškėjo patikslintą 2023-03-13 prašymą dėl elektroniniu paštu 2023-03-10 gauto Nepriemokų administravimo departamento direktorės V. A. palikti nenagrinėtiną.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė